

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana,
Njech ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!
F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa ſo kózdu ſobotu w Smolerjez knihiczschegeřni w Budyschinje a je tam ſa ſchtwórtlétmu pſchedplatu 40 pi. doſtacž

22. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Mat. 18, 21—35.

Wo bratrowskim wujednanju rěči tuto Bože ſłowo. „Knieže, kaž husto dyrbju ja dha ſwojemu bratrej, kiž na mni ſhréšhi, wodacž? Je doſcž ſydom krócz?“ Tak Pětr ſ Jeſuſej džesche. Tón wotmoſti: „Ja tebi njepraju, ſydom krócz, ale ſydom džesacž mol ſydom krócz.“ Ach, ſo by ſo to prawje wopomnilo w naschim ludu! Wón ſvjeczi tute dny wulki ſwiedźen: dopomijecze na bitwu pola Lipſka, kotaž ſo pſched 100 lětami mějesche, hdzež bě jemu Bóh dobyče wobradžil, ſo bu Napoleon ſe ſwójm wójskem ſ kraja wuhnatý, kiž běſche lěta dolho zýly kraj wupuſčował, ludzi czwilował a wurubjał. Wſchaf može kózdy nětko wjele wo tym czitacž a ſkylscheſz. Nasch lud běſche tehdy we ſwojej nusy ſaſo wuknýl ſo ſ Bohu modlicž, jemu ſlužicž, ſa ſwoj kraj wopory pſchinjesež, we ſwérnoſci a džakownoſci dželač a w jednocze žiwym býež; a tajke živjenje pſchinjeſe Bože žohnowanje a czini lud mózny a nadžijepołny. Ssu pak tute rjane kſcheczijanske poczinki hiſhcze nětko naschego luda pycha a khlalba? Ach, ſnadž ſo jemu pſche jara derje dže, ſo wo nusy tak někotry nicžo wjaz njevě, a tak wéra a ſwéra, džakownoſcz a spokojoſcz, luboſcz ſe krajej, ſe krajej a mjes ſobu ſo džen a bôle ſhubjuje. Kajka njejednota woſebje tež mjes wſchelatimi ſtarwami, kajke hanjenje a w ſebicznosczi ſwarzjenje na druheho! Wſchitz ſa Boha, jedyn ſa druheho, kózdy ho tový ſe wodacžu, hdzež tola jedyn druheho trjeba, njech je

to wužitk wopomijecza tamneho wulkeho čaſha. Woda- wajcze ſebi mjes ſobu; njech pak to tež wopomija wſchitz mandželsz, ſwojbni, ſuſodžo a wjeſni, hdzež ſu w nje- jednocze žiwi a ſ tym Boha hanja, druhim pohóſchenje czinja a ſami ſebi czeſke dny.

Haj, wodawajmy ſebi mjes ſobu!

1. Wſchaf ma kózdy hréchi, a Bóh jemu woda, hdyz jeho wo to proſy.
2. Wſchaf pſchinjeſu ſo ſe ſwojej ſtwjerdnjenej wutrobu wo wſchu Božu hnadu.

1. „Teſhodla je njebjeske kraleſtwo podobne kralej, kiž chyſche rachnowanje džeržecž ſe ſwojimi wotrocžkami“, czitamý dale. Š tym „kralom“ měni Jeſuſ Boha njebjeſkeho Wótza, a ſ tymi wotrocžkami Israelske džeczi a tež naž. Tamnyh bě Bóh ſa ſwoj lud wuſwolił; my ſmy we ſvjatej kſcheczenizy do jeho ſlužby ſtupili a ſo ſami džen konfirmazije jemu pſchistajili, a to pſchezo ſaſo czinili, kaž husto ſmy jeho ſvjate ſłowo ſkylſcheli a hoſežo byli pſchi jeho bližje. To je pak pſchizkuſchnoſcz wotrocžka, ſo czini wolu ſwojeho knjesa, w fotrehož ſlužbje ſteji a fotrehož mſdu doſtawa a khléb jě. A tak tež dyrbimy my wolu ſwojeho njebjeskeho Wótza czinicž a to czim bôle, hdyz buchmy pſches Jeſom Chrysta ſami Bože džeczi. Czinimy ju? Se ſwojimi wotrocžkami chyſche tón knjesh jow rachnowacž, to rěka, hladacž, pſchepytacž, kaž ſu ſwoju pſchizkuſchnoſcz dopjelnili, ſ tymi dowérjenymi puntami wiſowali. Israelskim džeczom běſche wſchaf Bóh wjele

dowéřil: plódny kraj Kanaan, ſwój ſakón a profetów, ſlubjenja na pschichodneho Mæſſiaha a napožleď jeho ſameho, ſo bych Boži lúd byli. Štu to byli? A tebi a mi a wſchittim je hſcheze wjely wjazy dowéřil. Wón je nam cželo dał ſe wſchěmi ſtawami a mozami, ſo bychmy jo wuziwalí ſ jeho cžesči, ſ ſwojemu, tych ſwojich a druhich ſbožu a žohnowanju. Šsmý to cžinili? Wón je nam dufchu dał, ju napjelnicž ſ wérnu a luboſcžu, ſ kħwalbu jeho ſwvjateho mjená, ju wuziwač ſ jeho cžesči. Je ſo to ſtał? Wón je nam drohe dufche dowéřil, ſa nje ſo ſtaracž, je derje woczahnyč, lubowacž, hladacž, we wérje ſdžerzecž: muža, žonu, džecži, wotrocžka, džowku, bližſcheho. Móžech psched nim wobſtač? Wón je tebi dom, žiwnoscž, ſaſtojñtwo, powołanie, ſlužbu dowéřil, w nich ſwérnu dželacž, ſwoje a druheho ſbože pytacž a jeho kraſtwo twaricž. Šy jeho ſaſtojnif był? Wón je tebi cžaſne, kubla dowéřil, mjenje abo wjazy, ſo by je prawje nałożał ſa ſebje, tych ſwojich a tež ſa njeho. Šy to cžinił? Wón je tebi duchowne kubla dowéřil, ſwoje ſłowo, ſwojej ſakramentaj a cže roſwucžował w lubym ſtarſhiſkim domje, w ſchuli, w Božim domje. Schto je cži to pomhalo? Wón je tebi bibliju dowéřil w lubej macžernej rēči, tute knihy troſhta ſa ſrudne hodžiny žiwenja, a roſwucžowanja ſa nadawki a bědženje žiwenja, a ſ temu lube ſpěvařſke a druhe dobre knihy, tež te, kotrež je cži pôželnik naſcheho ſerbſkeho knihovneho towarzſtwia pſchinjeſſ. Hdže ſu te plody? „Dako tón Knjeg pocža rachnowacž, pſchinidže jedyn psched njeho, kotrež jemu na džebacž tawſhyt puntow winoſty běſche“, to je ſchyrzyži millionow hriwnow. Běſche dha to móžno? Haj, tehodla runje Jefuš tajku wulku ſummu mjenuje, ſo by nam prajíł, kaf wulk ſa naſh dolf psched Bohom. Tak bě pola Israelskeho luda a tak je tež pola naſ. My hréſhimy wſchědnje w myſlach, ſłowach a ſkutſach pschecživo Bohu a cžlowjekam we wulkim a małym, a niz jeno psches to, ſo ſle cžinimy, ale tež, ſo to dobre cžinicž ſakomdzamy. Šsmý pak tu wjely hréchow cžinili, wſchak ma Bóh wjazy hnady. O ſmilny Božo, pschi tebi je wodawanje hréchow, hacžrunje naſch ſkut ſjeplacži: dha maſh ty nad tym ſpodobanje, hdž hrechi poſnawamy, a ſo cže wſchitzh bojimy a jeno wo hnadu proſhymy. To je tón wotrocž jow cžinił, jako ſwój hréch poſna a tu ſchtraſu ſlyſhi. Wón padže dele, modlesche ſo ſ temu knjesej a džesche: měj ſczeſpjenje ſo mnu, ja chzu cži wſchitko ſaplačicž. To je klicž ſ wutrobje njebjefkeho Wótza: roſlamana wutroba, týſcheny duch, to ſdychowanje: ſmil ſo nađe mnu! „Temu knjesej pak bě žel teho ſameho wotrocžka a puſhcezi jeho a tón dolf wón jemu tež ſpuſhcezi“. Ach, ſo bychmy tež my we ſwojej hréſhnej nusy tutón puež wutrobneje poſuth ſhodžili, hdž w Božim domje ſpoſyedž ſpěwamy a ſmý hoſežo pschi Božim blidže, w do- mach, hdž ſwoju wjecžornu modlitwu ſpěwamy, tež na ſhoro- a na ſmjeronym ložu! Wón nam potom tež wſcho wodawa. Tónžamý wotrocž pak džesche won, o ſ kajkej wjeſeſej wutrobu! Haj, derje temu, kotremuž je pschedu- pjenje ſpuſhceze, kotremuž hréch je pſchitryth.

2. Tajka hnada Boža pak njedyrbjała naſ wabicz, tež ſwojemu pschecžiwnikej wodacž? Kaf wulk ſe dha jeho dolf? Schto dha ſu wſchitke jeho ſranjaze ſłowa, jeho ſkomdy a ſloſče porno twojemu dolhei pola Boha? Šnadž ſto kroſchow porno džebacž týſaz puntam, 45 hriwnow porno 40 millionow hriwnam. Jefuš to praji, ſo by nam naſche wodacže prawje lohke cžinił, a ſchtož wón praji, je wérno. Dolf naſchego bližſcheho je pak tehodla tak mały, dokelž ſamy ſami ſobu winoſci. Husto tola tak je, ſo ſmy ſe ſwojimi ſłowami, ſe ſwojim ſadžerzenjom druheho hněwali, ſrudžili; ſo ſmy to a druhe ſkomdyli cžinicž a ſo tak ſami pſchehrëſchili. To chzemý wopom- nice a nětko tež ſ wutrobu ſwojemu pschecžiwnikej wodacž, ſo mohli ſo ſ dobrým prawom modlić: wodaj nam naſche winy, jako my wodawamy naſhim winikam. Tak je kral Alfonsuš w Schpaniſkej cžinił, kž ſo ras na někotrych nje- ſwěrnych ſaſtojnikow roſhněwa. Wón nočzysche jich wob- hnadžicž a dale we ſwojej ſlužbje wobkhowacž. Potom pak ſebi praji: Luby Wótče, ja ſym tež kħudu hréſhnič a ty mi tola wodawasch, dha chzu jím tež ſaſo wodacž. Hdžez pak to njeje, tam cžlowjek psches ſwoju ſtwerdnenu wutrobu Božu hnadu ſaſo ſhubi. Tak bě jow pola ſleho wotrocžka. Kaf njeſmilny bě pschecživo ſobu wotrocžkej, kž bě jemu něſchtu winoſty. Hdžez bě runje ſam proſył a ſmilnoſcz doſtał, kaf by jemu tež dyrbjał ſmilnoſcz wo- vokaſacž, jako jeho wo to proſy. Ale ně, wón ſapschija jeho a dajesche ſo ſ nim a džesche a cžiſhny jeho do jaſtwa. O kaf ſo roſhněwamý nad tutym ſym wotrocžkom! Ale njeſhudžmý jeno jeho, ſudžmý ſo tež ſami. Nječzinimy ſnadž runje kaž wón? Ty ſy ſebi husto wodacže ſwojich hréchow wuproſył a je tež wot Boha doſtał. Šy pak nětko tež ſam wodał? Ně, ty njejký wodał. Ty ſnadž prajiſch: wón je mje pſchejara ſrudžiſ a ſranil, ja to nje- móžu psches wutrobu pſchinjeſſ. Ale je dha ſ tobu hórje cžinił, kaž bratſja ſ Joseſom? A tón jím tola wotmolwi: njebojče ſo, ja ſym psched Bohom, ja chzu waſ ſaſtaracž a waſche džecži. Haj, je dha ſ tobu hórje cžinił, kaž Židži ſe Schzepanom, kotrehož ſamjenjowachu? A tón je ſa ſwojich njeſchecželov proſył: Knjeg, njeſdžerž jím jich hréch. Ty ſnadž tež prajiſch: pſchejara husto je mje ſranil a ſrudžiſ, nětko ma moja ſczeſpnoſcz kónz, wſcho wodacže ma tež ſwoju mjesu. Ale kaf husto njedyrbni nam Bóh wodacž, a Jefuš jow tež praji: niz ſydom kročz, ale ſydom džebacž mól ſydom kročz! Abo ty tež prajiſch: haj, hdž by wón pſchischoł a mje proſył, chzył ja jemu wodacž, wón je tola najbóle na wſchěm wina, ludžo bych ſo tola mi ſmijeli, hdž bych ja ſebi wſcho lubicž dał. Ale ſchto dha bě winoſty pschi njeſchecželſtwje mjes Bohom a mjes cžlowjekami? Njebečhu to cžlowjekojo? A tola je Bóh iako přeni pſchischoł a cžlowjekam ruku ſ měrej ſkicži, hdž je jím ſbóžnika ſlubil a poſkalał. Tak ſo bohuzel dale ſtawa, ſchtož jow piſane ſteji: „Dako to jeho towarzſhojo widžachu, ſrudžichu ſo jara a pſchinidžo wupomjedachu to wſchitko ſwojemu knjesej, ſchtož ſo ſtało běſche.“ Bóh tón Knjeg tež nětko hſcheze wſcho ſhoni. Twój ſobucžlowjeſ, kž pod twojey nje- ſmilnoſczu cžerpi, jemu wſchitko wuſkorži; cži wérjazy, kž to widža, ſu ſrudni a praja to jemu; cži njewérjazy pak ſo nad tym ſwjeſzelja, poſaſaja ſ porſtom na tebje a praja: tón chze ſ kſchecžijanom byč? wón je tola hórschi hacž my ſami. O kaf wjely ſkóržbow, kž tak wſchědnje horje do njebjef ſ Bohu klinča! Kaf někotra žona, kž ſwojeho ſleho, njeſmilneho muža psched Bohom wuſkorži; kaf někotry muž, kž ſo ſrudži nad ſlej, njeſmilnej žonu; ſelko džecži, domjazych a wobydlerjow, kž kózdy džen ſu ſwadu mjes nanom a macžerju, mjes wjeſhnymi widža a to Bohu wupomjedaju! Schto wě wón tak wot naſ? A nětko chzesch džen ſ wjecžor, njedželu w Božim domje, pschi Božim blidže ſebi wodacže ſwojich hréchow wot Boha wuproſyč a njechaſch ſwojemu ſobucžlowjeſkem wodacž?

Schlesischen Jubileum „Sserbskeho Misioniskeho Towarstwa“.

Dzén 19. oktobra 1913 budže 60 lét, so je šo „Sserbske Misioniske Towarstwo“ saložilo, kotrež psches poriadne misioniske šwiedženie a psches vudawanje misioniskich powjesczow hacž do dženšnišcheho dnja misionsku myſl mjes pobožnymi Sserbamí rospeschcera.

Misioniske šwiedženie drje ſu hižom do léta 1853 we Lüžinu wotmewali, a to 1848 w Barce, 1849 w Klukštu, 1850 w Nješwacžidle, 1852 w Budyschinje. Haj, we Wojerezach w létach 1843 hacž do 1848 misioniske towarſtvo pruſſich duchownych wobſtejſe, kotrež misioniske šwiedženie wuhotowachu a tež powjescze ſ pola ſwiateho misionſta do čiſčeza dawachu a roſeſkachu. Handrij Sejler, duchowny we Zaſu, je 1843 na prením Wojerowskim misioniskim šwiedženju predoval. Kaž ſo ſda, w njemérje léta 1848 misioniske šwiedženie a powjescze tam jaſtachu. W ſakſich Sserbach pak runje w tutym lécze preni ſwiedžení ſwiateho misionſta wuhotowachu, kaž hñchu tele ſwiedženie do Sakſkeje pscheschle. Ale hafle w lécze 1853 ſo misioniske towarſtvo ſaloži, kotrež w ſakſej Lüžinu hacž do noſcheho čaſza wobſteji. Na Klukſchanskim misioniskim šwiedženju, 7. septembra 1853, ſo pschescze wupraji, tajke towarſtvo do živjenja ſwowacž. Bartſki farař Thiema, kij běſhe preni ſwiedžení w lécze 1848 w Barce ſwjedl, je najſterje tón horſiwy muž był, kotrež ſ tajkej wažnej myſlu wustupi. Pschetoz jemu duchowni w Klukſtu poruczic̄hu, ſo by ſhromadžisnu ſ ſaloženju towarſtwa ſawołał. Taž ſo 19. oktobra 1853 we Worzynje ſherbszy duchowni ſeňdzechu: Domaſhka ſ Nočačiz, Jakub ſ Budyschina, Klien ſ Kettliz, Junghänel ſ Wósporka, Hilbrig ſ Kotez, Wjazla ſ Budyschina, Möhn ſ Bulez, Thiema ſ Varta, Rychtař ſ Klukſha, Wannack ſ Budyschina a kandidat Žencž. Potajſkim jeno ſ bliſkoſcze běchu namelwjeni. Duchowny ſ Trenk Wjasoňski běſhe statutu Drježdžanského hłowneho Misioniskeho Towarſtwa poſblał, ke kotremuž jako pobocžne towarſtvo „Sserbske Misioniske Towarſtvo“ poſtupi. Nadawki noweho towarſtwa běchu: ſberanje darow ſa ſwiate misionſto, vudawanje misioniskich powjesczow a wuhotowanje misioniskich ſwiedženjow. Woprawdze hnydom ſ hodam 1853 „Misionski Póžol“ do Sserbow wuńdže, hłowny a wot Boha bohacze žohnowany ſpēchowat misioniske ſwiate ſwobocze mjes Sserbam, a misioniske ſwiedženie, wſchē wot wulkeho luda wopytowane, ſu ſo lětnje ſolo wokoło w ſerbskich Božich domach ſhwecžile, jeno niz we wójnſtimoj lětomaj 1866 a 1870, dokelž wójna runje w léczu wudyri.

W lécze 1863 tež we Wojerezach ſažo misioniski ſwiedžen ſwjecžachu. Šakſaj duchownaj tam predovalaschtaj, Smiš-Hodžijski a Kordina-Minakalski.

Sserbia praja „ſwiate“ misionſto. Wono je jím ſawěſcze ſwiate. Misioniske dary, w lécze 1862 hižom 524 toleř wucžinjaz ſu na lětnje 900 hr. a wjazy w naſchim čaſku narostle, a hnijaze je, učko po 60 lětech ſebi ſ Misioniskeho Póžla wucžitac̄, ſchtož je preni vudawař misioniskich powjesczow, duchowny Rychtař-Klukſchanski, poſdžiſho Kotecžanski, w předvřečzi přenjeho čižla 1. novembra 1853 piſał:

„Sserbski lud je poſchedzo tu ſhwalbu mjeł, ſo ma poſched wele druhimi ſchęſzijanskimi ludami teje ſemje ſiamnu luboſz ſ Božemu ſłowu a budže tež najſterje tuhlej ſhwalbu wobſhowac̄, tak doho hacž dužy wote mſchje ſebi ſbožje w Krystuſu poſchego jedyn bratr ſ druhemu reknjež budža: „ſ Božeho ſlowa witajče.“ Žadyn džiw tehodla, ſo ſo w ſerbskich wjerjazých wutrobach tež luboſz ſ misionſtu horli.“

Ale Bože králeſtvo mjes Sserbam ſamymi roſcze a wobſteji poſches misionsku myſl. Bože mjenno budž ſa to ſhwale! Boh žohnui dale Sserbske Misioniske Towarſtvo!

T. w B.

O wodaj jemu, kaž doho ſy hiſcheze ſ nim na puežu! Czini to, hewač ſam žeaneje Božeje hnady nimasč. Sſlyſh, kaž tón ſenjes praji: „Ty ſy motrocžko, wſchitlón tón ſamý doho ſym ja tebi ſpuschczil, dokelž ty mje proſchesche; njedyrbjał dha ty ſo tež ſmiliež nad ſwojim towarſhom, kaž ſo ja nad tobū ſmilil ſym? A jeho ſnies roſhněwa ſo a poda jeho czwilerjam, hacž wón ſaplačzi wſchitko, ſchtož jemu winoſty běſhe.“ A wón poſchistaji: „Taž tež budže wam mój njebjefki Wóčez czinicž, jeſli ſo wón nje-wodacze kózdy ſwojemu bratrej ſ waſchich wutrobów jich winy.“ Wodawajcze, dha tež budže wam waſch hréch wſchón wodat̄. Taž my kózdy džen a wſchudže we „Wóčzenaſchu“ proſzymy. A my poſchi tym hiſcheze chyli ſlóſcž ſe ſlóſcžu ſaplačziež? Šloſtnizy býchmy my byli, Boh naž njeſohl wobhnađiež.

Hamjeń.

S. w M.

Boža wulka ſmilnoſcž.

Mat. 18, 24—27.

Hloš: O ty luboſez poſche wſchu měru —.

Boh mi doho a ſchtraſu ſpuschczi
A ſo ſmilili nade mnu;
S hrécha rječasow mje poſchczí,
Da mi ſažo ſwobodu.

Graduj ſo a wýſkaj, duſcha,
So twój Boh tak miły je;
Działowac̄ ſo tebi ſluſcha,
Khwalič jeho ſmileneje.

Šlończenie bu račnowanje,
Dokelž rukowarja mam,
Kotryž jako ſarunanje
Eſwoju ſrej je poſchelač ſam.

S tej wſchón doho bu ſaplačzeny,
Uni ſbytka njevoſta;
Boži hněw je wuhaſnjeny,
Njebio něk ſo wotanko.

Ach, kaž běch ja wobčezeny
S wulkim dołžnym brémjenjom,
Nusy, strachej wuſtajeny
S kuſathym ſlym ſhwedomnjom!

Želný ſenjes pak hněw, ſwój ſtuži,
Klecžo poſtwa ſkulkuje,
Dokelž mojej duſchi ſluži
Khrysta dobroproſchenje.

S tym ſo wuruna wſcha ſchłoda,
Snicži dołžne wopízmo;
Bož mi wſchitke hréchi woda,
So mnu ſažo ſiedna ſo.

Wón mje ſ hréchow jaſtwa poſchczí,
Ja ſo teho troſtſtju:
Bož mi doho a ſchtraſu ſpuschczí
A ſo ſmilili nade mnu!

K. A. Fiedler.

Male hréchi.

Mjes křesćijanami sú množ, ktoríž tak mjenowane „male hréchi“ na vahu nieskladu. Tute male hréchi sú pак runje te lischki, kotrež winowžy kaža. S malých hréchov wulke nastawaju, se žehlažeje schrički husto žapaze, sahubjaže plomjo wudýri. Džecžo Bože dýrbi s̄o kózdeho, tež najmjeňscheho hrécha žwědomniwje hladacž. Najdrobnischi s̄y brach, najnjenadpadnischia lohkomyslnoscž, najlahodnischia wobeňdžena nješwéra na Křhystužove jažne, čiste snamjo, kíž ma s̄o w kózdyh wérjazym wotblyschčowacž, cžemnyj scžen cžisťa. We žwětnych naležnosćach malicžkoscze často wulku rólu hraja, a na druhéj stronje drohotne wéžy žnadenych brachow dla ſwoju placživoscž ſhubujuja. Male hréchi, male njeduschnie nałożki, kotrež ſlužimy, město so bychmy je potlbcžowali, maju husto — druhdy nam žamym njewědomne — hubjene ſčžhwki. A Boh s̄i malymi hréchami runje tak ſrudžuje, kaž s̄ wulskimi. Duž hladaj s̄o tež malých a najmjeňszych hréchow.

F.

Rjemješknička žwójba a wjeczorna nutruosć.

Khuda, pobožna rjemješknička žwójba do jeneho domu cžehniſche. Hnhydom přeni wjeczor po žwojim pschecžehnjenju starschej a džecži žwój wjeczornych křerlusch spěwachu, a nan žwój stav se žwiatohu píšma a žwoju wjeczornu modlitwu s̄ jažnym hložom wucžita. Čeňka deſtowana ſežena tule žwójbu mot jeneje druheje dželše. Tačo s̄o ſpěv ſanjeſe, počzachu s̄o lobrka ſmjecž a hwiſdacž. To rjad dnjow tak dale dželše. Duž chyžsche tón khudy muž wuzahňež a ſebi wobýdenje pytačž. Hdžež mohl njemyleny žwojemu knjeſej ſlužicž ſ duchownym a luboſnymi křerluschemi. Ale hospodař wotnajenſki pjenjes ſa zyle lěto žadaſche, dokelž bě wobýdenje na lěto wotnajate. To pak tón khudy muž njemóžsche dacž, a tak dýrbjeſche wostacž. Schto běſche kónz? Sa někotre njedžele to hwiſdanje a ſmjecze w žužodnej ſtrě pschesta. A po někotrych měſazach, w kotrejž bě tón rjemješkničku žwójdej najebacž wſchego wužměſhowanja ſi wſchej křesćijanskej pomožy ſi woli był, tutón dyž a dyž wjeczor lobr pschińdže a cžisče ſobu pschi požluchasche. A jako mjes tym po lěta ſańdže, bě ſo to wotrcžalo, ſo dýrbjeſche tón rjemješkničku kózdyh wjeczor, předy hacž wón žwoju Bohu ſlužbu ſapocža, do ſežen ſaklapacž, ſo by žužod ſ tými žwójimi lobr pschiſchol.

F.

Bóh na naš spomina.

Macžer domu na khoroložu leži. Lěkár ſ ramjenjomaj ſežahuje, jaſo bu na žwědominje wo žwoje měnjenje praschaný. Mandželski a tsi džecži ſ horzej modlitwu wo pomož ſ wyžoka proscha. Khora žama, žwojemu Šbóžnikej žwěrnje podata, ſhlađuje ſ tým horam, wot kotrejž nam pomož pschikhadža, ſamože pak bóřsy dla boleszow a ſlaboſče jeno hiſče ſdychowacž. Hiſčiſche ſežnenja jejnej wocži pschezo bôle ſacžemnjuja, ſekarjowa rosmyslnoscž widominje pschibýwa — dołhi, ſtyský džen — tola ſkóčnje lěkár ſrekny: „Krisis je pschetrata, někto je nadžija.“ —

„Bohu džak a kħwalba, tón knjes je pomhal,“ tak ſe wſchech hubow cžisče a wótsje ſallincži. Schtwórczleto ſańdže. Khora je wſchě ſežehi khorosče pschewinhka, duž jedyn starý kolporteur pschińdže. W rosmokwje ſo wón macžer domu woprascha: „Běſchcze Boh w poſklenichim čažu ras khora?“ Wona wotmolwi: „Cžehodla ſo Boh ſa tym prasheče?“ Na to wón wotmolwi: „Sedyn džen (wón datum poſnamjeni) dýrbjach ſylicžki džen na Važ myſliz a ſo ſa Važ modlicž.“ O ſak ſpodžiwnje, to běſche tamnyj runje wopřaný džen.

Bóřsy po tymle wopřeže pschińdže ſit mot jeneho wuja, ſiž hevat jeno ſredka pižasche. Tež tuón ſo prasheſche, hacž je ſo tamnyj džen (wón tež datum mjenowasche) něchto wurjadne pola nich ſtało, pschetož wón je ſo dýrbjaž ſylicžki džen ſa nich modlicž.

F.

Měrny mlodženž.

W Amerižu stejſe ſras mlodženž psched durjemi wulſeho doma, w kotrejž ſo naboženske ſhromadžiſhnu wotměwachu, a wudželowaſche mjes nimolhodžazých nabožne píšma. Někotsi hrubi mlodži ludžo ſo na to hněwachu, chyžchu jemu tak prawje wuplaczicž a ſo mjes ſobu ſrēčzachu. Tak dha tón přeni ſ nich ſi mlodženzej ſtupi a cžinjeſche, jako by ſebi mot njeho něchto ſupicž chyžl. Ale jaſo jemu mlodženž knihu poſkieži, dýri jeho tón njeplech žvylne na ruku. Nak to mlodženza ſabola, bě na jeho woblicžu widžecž. Tola wón ſměrom na žwojim měſtrje ſtejo wosta, wudželosche dale žwoje píšma a pscheproſchowasche ludži na ſhromadžiſhnu. Duž pschistupi druhí křlopž, dýri mlodženza na ſizo a běžesche žmějizh prjecž. Tež nětko wosta mlodženž na žwojim měſtrje. Na to pschitlveži ſo ſtečzi ſ tych njebolakow. Tón ſo na mlodženza wali, cžižný jeho na ſemju, roſtorhny jemu draſtu a ſhubi ſo mjes ludžimi. Tón mlodženž žaneho ſlowa njepikny, ſhraba ſo, wucžeža ſebi draſtu a proſheſche dale na ſhromadžiſhnu, jaſo budžishe ſo nicžo dale njeſtało.

Sedyn knjes bě to wſcho widžaſ. Tón džesche poſdžiſhco w ſhromadžiſhnu: „Ja žym hižom někotre rjane předowanje we žwojim žiwenju ſkyſchal. Tajke mózne pak mi hiſče ſichto džeržaſ njeje, kaž tutón mlodženž ſe žwojim měrnym ſadžerženjom. Hdžyž ſměje junu něchtó ſchlitowaze ſnamjo na cžole, dha wěſeze tutón mlodženž, kíž njefwarjeſche, hdžyž žwarjeny bu, kíž njehrožeſche, hdžyž cžerjpjeſche.“

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Knjes kandidat duchownſtwa Wyrzacž, dosta ſańdženu njedželu duchownu žwěcžiſnu psches knjeſa wýſchſeheho žyrlwinſteho radžežela Rosenfranza w Noſacžiſkim Božim domje a bu ſi dobom jaſo ſarſki vikar Noſacžiſkeje wofady ſapokafaný, dokelž je knjes ſarač Wicžas khory a na dlejſchi cžas wuhojenje pytajo njemóže ſarſke ſaſtojſtwo ſaſtaſacž.

— We Wojerezach je ſo rjana nowa ſchula natwarila, katraž bu ſańdženu pónđželu požwyczeſena.

— Dwoje cžejke njebože je ſo ſańdžený thdžený ſtało. Lědž „Volturne“ je ſo na morju ſapaliſka. Hacžrunje psches ſchričžkowu telegrafiju ſawolane lódze na pomož pschińdžechu, njemóžachu ſo tola ſi palazej lódži dobyčž, dokelž bě morjo jara njemérne. Na 150 ludži je w žolmach kónz wſalo abo ſo na lódži ſpalilo. Njebože je psches to naſtało, ſo ſtaj dwaj ruskaj wucžaharjej w delnym rumje lódze, hdžež je kurijenje kručje ſakasane, kuriſoj a tak wohet ſamischtriſoj. Dale je ſo na jendželskich podkopach „Universal“ palilo. Tam je wohet psches exploſiju naſtał a psches 300 ludži je kónz wſalo. To je ſo ſo ſhutne předowanje, ſak ſhětſje móže cžlowjekej požlednja hodžina pschińcž. Ssrjedža tu w žiwenju ſmjerč ſu na naš laſa.

„Pomhaj Boh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale je tež we wſchěch psches dawařných „Serb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtačž. Na ſchitwórczleto placži wón 40 pj., jenotliwe cžiſka ſo ſa 4 pj. pschedawaju.